

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

17 – 23 Ağustos 2023

Araç şarjında 'yeşil istasyon' düzenlemesi

Araç şarj ağı işletmecileri yenilenebilir enerji kullanılan istasyonları "yeşil şarj istasyonu" olarak belirleyecek.

Araç şarj ağı işletmecileri, şarj hizmetinde kullanılan elektriğin yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilmesi halinde şarj istasyonlarından tamamını veya bazılarını "yeşil şarj istasyonu" olarak belirleyebilecek.

Resmi Gazete'de yayımlanan ve şarj hizmeti yönetmeliğinde değişiklik yapan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) yönetmeliğine göre, yeşil şarj istasyonları serbest erişim platformunda ayrı bir renk veya işaret ile gösterilecek. Kullanıcılar nezdinde ayırt edilmesine ilişkin logo veya işaretler, EPDK tarafından belirlenebilecek.

İşletmeciler, bu kapsamda tedarik edilen elektrik enerjisinin belirli bir miktarının veya oranının yenilenebilir enerji kaynaklarından üretildiğine dair kanıt sağlayan ve ihraç edilen, her biri 1 MWh elektrik üretimine tekabül eden YEK-G belgesini kullanıcılara itfa ve ifşa etmekle yükümlü olacak.

Bu işletmeciler, kendi şarj ağında yer alan şarj istasyonlarında şarj hizmetine konu olan elektrik enerjisi için elektrik piyasasında yenilenebilir enerji kaynak garanti belgesi yönetmeliği kapsamında faaliyet gösterebilecekler.

Aynı gazetede YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasası işletimine ilişkin esaslarda değişiklikler öngören EPDK kararı da yayımlandı.²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan: Şarj Hizmeti Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32282, (17 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230817-2.htm>

Doğal gaz piyasası dağıtım lisanslarına ilişkin tedbirler belirlendi

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), tüketicilerin korunması amacıyla doğal gaz piyasası dağıtım lisanslarına ilişkin tedbirleri belirledi.

EPDK'nin "Doğal Gaz Piyasası Dağıtım Lisanslarına İlişkin Tedbirler Yönetmeliği", Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, doğal gaz dağıtım şirketinin mali durumunun dağıtım faaliyeti kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getiremeyecek kadar kötüleşmesi, dağıtım şirketlerinin ayrılıkları itiyat edinmesi, faaliyetlerini yerine getiremeyecek düzeyde yönetilemez hale gelmesi, faaliyetin niteliğinin ya da kalitesinin kabul edilemeyecek düzeyde düşmesi gibi durumlarda, hizmetin aksamaması ve tüketicilerin korunması amacıyla tedbirler alınabilecek.

Yönetmelik kapsamında yürütülen soruşturma sonucunda şirketin lisans iptalinin zorunlu hale geldiğinin tespiti halinde, dağıtım lisansı kurul kararında belirtilen süre sonunda iptal edilebilecek.

Kurul tarafından lisans iptaline karar verilmesi halinde, 120 gün içinde şebeke satış ihalesine çıkılması ve diğer işlemlerin yerine getirilmesi amacıyla bir ihale komisyonu kurulacak. Karar kapsamında, şebeke satışının gerçekleştirilerek yeni lisans sahibinin belirlenmesine kadar hizmetin aksamaması ve tüketicilerin korunması için alınacak tedbirler belirlenecek.

Ayrıca, eski lisans sahibinin yükümlülükleri ve sorumlulukları, yeni lisansın verilme tarihine kadar devam edecek.³

EPDK aktif elektrik enerji toptan satış tarifesini belirledi

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca (EPDK), Elektrik Üretim AŞ'nin (EÜAŞ) aktif elektrik enerji toptan satış tarifesi belirlendi.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından Elektrik Üretim AŞ'nin (EÜAŞ) aktif elektrik enerji toptan satış tarifesi belirlendi.

EPDK'nin konuya ilişkin Resmi Gazete'nin 18 Ağustos 2023 tarihli sayısında yayımlanan kararına göre, EÜAŞ'ın görevli tedarik şirketlerine yapılan satışları kilovatsaat başına 110,000 kuruş, dağıtım şirketlerine teknik ve teknik olmayan kayıp enerji satışları kilovatsaat başına 100,000 kuruş oldu.

Ayrıca, dağıtım şirketlerine genel aydınlatma kapsamında yapılan satışlarda kilovatsaat başına 380,000 kuruş olarak uygulanmasına karar verildi.⁴

³ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan: Doğal Gaz Piyasası Dağıtım Lisanslarına İlişkin Tedbirler Yönetmeliği, Resmi Gazete, Sayı: 32284, (19 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230819-1.htm>

⁴ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan: Kurul Kararı, Resmi Gazete, Sayı: 32283. (18 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230818-13.pdf>

TÜBİTAK destek programının üst limitleri artırıldı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) tarafından yürütülen destek programları üst limitlerinin artırıldığını açıkladı.

TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) tarafından yürütülen destek programları üst limitleri artırıldı.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, teknoloji tabanlı girişimlerin Türkiye'nin hedeflerine ulaşmasında, Türkiye Yüzyılı'nı inşa etmede lokomotif görevi göreceğinin, özgün ve yenilikçi ürünlerin üretilmesine liderlik edeceğinin bilincinde olarak destekleri artırdıklarını kaydetti.

Kacır, açıklamada, girişimcilik ekosisteminin önünü açmaya devam edeceklerine dikkat çekerek "Sanayi sektöründeki insan kaynağı önemli. Küresel rekabet ortamının yeniden şekillendiği bir dönemden geçiyoruz. Parlak bir fikrin ürettiği katma değer, oluşturduğu istihdam ekonominin itici gücü olabiliyor. Sanayideki insan kaynağını artırmayı ve sanayi kuruluşlarına da destek olmayı sürdüreceğiz. Aynı zamanda AR-GE projesi gerçekleştiren kuruluşların finansmana erişimini de kolaylaştırmaya devam edeceğiz" ifadelerine yer verdi.

Yeni destek üst limitleri

Gençlerin teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini katma değerli girişimlere dönüştürebilmeleri amacıyla "hibe destek" şeklinde başlatılan BİGG Programı destek üst limiti 450 bin liradan 900 bin liraya çıkartıldı.

KOBİ'lerin TÜBİTAK AR-GE desteği süreçlerine girişte yoğun olarak kullandıkları KOBİ AR-GE Başlangıç Destek Programı Proje Bütçesi üst limiti 1 milyon 200 bin liradan 2 milyon 400 bin liraya yükseltildi.

Üniversitelerdeki bilgi birikiminin sanayiye aktararak ticari hayata kazandırılmasında önem taşıyan Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı kapsamında üst limit 1 milyon lira yerine 1,5 milyon lira oldu.

Yeni üst limitler, henüz başvuru veya değerlendirme süreci devam eden projeler için de geçerli olacak.

Ön ödeme limiti 3 kattan fazla artırıldı

TÜBİTAK desteklerinden yararlanarak AR-GE projesi gerçekleştiren kuruluşların finansmana erişimini önemli ölçüde kolaylaştıran senetle transfer (ön ödeme) limiti de 3 kattan fazla artırıldı.

Buna göre, 1501, 1507, 1509 ve 1511 destek programları ile Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi kapsamında senetle transfer ödemesi (ön ödeme) üst limiti 300 bin liradan 1 milyon liraya çıkartıldı. Bu destek, proje destek süresi devam eden, 1 Temmuz 2023 tarihinden sonra dönem raporu sunulmuş veya sunulacak projelere uygulanacak.⁵

⁵ T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı: TÜBİTAK Sanayi ve Girişim Destekleri Artırıldı, (20.08.2023).
<https://www.sanayi.gov.tr/medya/haber/tubitak-sanayi-ve-girisim-destekleri-arttirildi>

TCMB KKM'yi TL mevduata dönüştürmek için harekete geçti

TCMB tarafından bankaların menkul kıymet tesisi uygulamasında yapılan değişiklik ile vadesi gelen kur korumalı mevduat hesaplarını standart TL mevduata dönüştürme hedefi getirildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Türk lirası (TL) mevduatları artıracak, Kur Korumalı Mevduat'ı (KKM) azaltacak düzenlemeye gitti.

TCMB'nin Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği, Zorunlu Karşılık Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği, Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği ve Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, döviz mevduatına uygulanan zorunlu karşılık oranları artırılırken vadesiz, ihbarlı ve 1 aya kadar vadeli döviz hesapları için zorunlu karşılık oranı yüzde 29 oldu.

3 ay, 6 ay ve 1 yıla kadar vadeli döviz hesabı zorunlu karşılık oranı yüzde 25 olarak belirlendi ve 1 yıl ve daha uzun vadeli döviz hesabı zorunlu karşılık oranı ise yüzde 19 oldu.

Menkul kıymet tesisi uygulamasında düzenleme

Merkez Bankası, bankaların menkul kıymet tesisi uygulamasında da değişiklik yaptı. Değişikliğe göre, vadesi gelen kur korumalı mevduat hesaplarını standart TL mevduata dönüştürme hedefi getirildi.

Bu konudaki kriterleri tutturamayan bankalar ek menkul kıymet tesisine mecbur olacak.⁶

Sadeleşme süreci kademeli olarak devam edecek

Alınan yeni kararlarla ilgili Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada, Para Politikası Kurulu'nun 20 Temmuz 2023 tarihli kararında makro finansal istikrarı güçlendirecek ve piyasa mekanizmalarının işlevselliğini artıracak sadeleşme sürecinin kademeli olarak devam edeceği belirtilerek "Sadeleşme süreci kapsamında yabancı para mevduattan kur korumalı mevduata dönüşüm hedefi uygulamasına ve TL payına göre menkul kıymet tesis ve zorunlu karşılık uygulamasına son verildi. Yapılan düzenlemelerle

⁶ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/20), Resmi Gazete, Sayı: 32285. (20 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230820-4.htm>

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/21), Resmi Gazete, Sayı: 32285. (20 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230820-5.htm>

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/22), Resmi Gazete, Sayı: 32285. (20 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230820-6.htm>

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/23), Resmi Gazete, Sayı: 32285. (20 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230820-7.htm>

Türk lirası mevduatlar artarken, kur korumalı hesaplardan Türk lirası mevduata geçiş sağlanarak kur korumalı mevduatın azaltılması gözetilmektedir” denildi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’ndan 1249 yatırım teşvik belgesi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca bu yılın haziran ayında 69 milyar 821 milyon 111 bin 863 lira tutarında 1249 yatırım teşvik belgesi verildi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı haziran ayına ilişkin yatırım teşvik belgesi listesi Resmi Gazete’de yayımlandı.

Buna göre, haziran ayında 1249 yatırım teşvik belgesi verildi. Belge alan projelerin yatırım tutarı 69 milyar 821 milyon 111 bin 863 lira olarak hesaplandı. Yatırımların gerçekleştirilmesiyle 32 bin 98 kişinin istihdam edilmesi planlanıyor.

Öte yandan sabit yatırım tutarı 843 milyon 167 bin 35 lira olan ve 1026 istihdam öngörülen 27 yatırım teşvik belgesi iptal edildi.

Bu dönemde 243 yatırım teşvik belgesine tamamlama vizesi verilirken bu projelerin sabit yatırım tutarı 9 milyar 867 milyon 135 bin 983 lira, istihdam edilenlerin sayısı ise 12 bin 605 oldu.⁷

TMO mısır alım fiyatını açıkladı

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) mısır alım fiyatını ton başına 6 bin TL olarak belirledi.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) mısır alım fiyatlarını açıkladı.

TMO’nun internet sitesinde yapılan kamuoyu açıklamasında mısır hasadının Ağustos ayının ilk haftasında Adana ve Hatay’da lokal olarak başladığı ve bugün itibarıyla yaklaşık yüzde 8 seviyelerinde olduğu belirtildi.

TMO hasat başlangıcından bugüne kadar piyasaların yakından izlendiğini ve piyasaların seyrine göre politikalar oluşturulduğunu kaydetti.

Kurum 2023 yılı mısır üretiminin geçen yıla göre aynı seviyede 8,5 milyon ton olacağını tahmin edildiğini ve mısır alım fiyatının ton başına 6 bin TL olarak belirlendiğini duyurdu.⁸

⁷ T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca: 2023 Yılı Haziran Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi, Resmi Gazete, Sayı: 32286, (21 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230821-3.pdf>

⁸TMO Kamuoyu Açıklaması, TMO Mısır Alımlarına Başlıyor. (22 Ağustos 2023).

<https://www.tmo.gov.tr/kurum-haber/763/kamuoyu-aciklamasi>